UUTISET

Velallisen kannalta matala korkotaso ja varsin korkealla pysyttelevä inflaatio ovat hyvä asia, koska niiden erotuksena reaalikorko on negatiivinen. **SAMI PAKARINEN PTT:N TALOUSTUTKASSA**

PÄIVÄN PUNKTI

Vihreä harhautus

Osmo Soininvaara patistelee vihreitä tarkistamaan kantaansa ydinvoimaan. Itse asiassa Soininvaara patistelee kuitenkin vihreitä tarkistamaan kantaansa suvaitsevaisuuteen.

Ydinvoiman suhteen Soininvaara on edelleen varovainen. Hän kuitenkin myöntää, että ydinvoima on realiteetti ja sellaisena pysyy. Soininvaaran huoli on se, että vihreä suvaitsemattomuus karkottaa esimerkiksi ydinvoimaa kannattavan insinöörin puolueesta.

Soininvaara on taktikko, joka näkee mutkan taakse. Suvaitsevaisuuttaan markkinoivat vihreät ovat todellisuudessa Suomen tiukkapipoisin puolue. Jos puolueessa erehtyy ajattelemaan toisin, saa heti poltinmerkin otsaansa. Teot ja puheet eivät myöskään vastaa toisiaan.

Vihreät haluaa lopettaa ydinvoiman käytön. Puolue istui kuitenkin hallituksessa, joka hyväksyi kaksi uutta ydinvoimalaa.

Vihreiden kampanja suuntautuu nyt turpeeseen. Sen käyttö pitäisi lopettaa, vaikka se on hyvä kotimainen polttoaine.

Öljyä ja kivihiiltä vihreät eivät myöskään hyväksy. Vaihtoehdoiksi jäävät silloin vain tuuli ja puu.

Jokainen laskutaitoinen ymmärtää, että jos mitään energiamuotoa ei sallita, meille tulee kylmä. Myös vihreät hyvin lämmitetyissä kerrostaloissaan jäätyvät. Vihreä energiapolitiikka onkin harhautus, joka johtaa todellisuudessa siihen, että hiiltä käytetään entistä enemmän.

Soininvaara on realisti ja laskutaitoinen mies. Hän ymmärtää, että vihreiden energiapolitiikassa ei ole päätä eikä häntää. Tämän vuoksi vihreistä ei voi tulla yleispuolue, vaan se jää ääriliikkeeksi.

Soininvaara haluaa, että vihreät ei olisi enää ääriliike, joka leimautuu vain kettutyttöihin, susiaktivisteihin ja tuulimyllyuskovaisiin. Hän haluaisi laajentaa puolueen kannatusta myös maaseudulle ja puhuu sen takia yksityisautoilunkin hyväksymisestä.

Tähän asti maaseutu on ollut vihreille haitake. Vihreät haluavat keskittää kaiken kaupunkeihin, tiivistää asumista ja kulkea metrolla konttoriin töihin. Maaseudun rooli on olla reservaatti, koskematon erämaa, johon on mukava tutustua turistibussin ikkunan läpi.

Kaupunkiasuminen kuitenkin vaatii energiaa, vieläpä enemmän kuin asuminen elävällä maaseudulla. Tämän ristiriidan Soininvaara on tajunnut.

Totuudenpuhujalle ei yösijaa aina löydy. Saa nähdä, löytyykö Soininvaaralle.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Metsäyhtiöillä hiljaista pörssissä

Viimeisin aallonpohja pörssinoteeratuilla metsäyhtiöillä oli marras–joulukuussa 2011. Sen jälkeen kurssit ovat nousseet hieman.

Pörssissä noteerattujen metsäyhtiöiden kurssit ovat eläneet hiljaiseloa pari viime kuukautta. Ainoastaan M-real on ollut nousussa, mutta kuukauden sekin on polkenut paikallaan.

Alimmillaan viime vuoden aikana osakkeet olivat marras–joulukuussa 2011.

Vaikea taloustilanne Euroopassa näkyy osakkeiden arvossa. 1990-luvun nousukauden ja vuoden 2008 talouden romahduksen välisen ajan osakkeet olivat noin tuplasti tämänhetkistä arvokkaampia.

Parin viime kuukauden ajan Stora Enson osake on pyörinyt 5,5 euron molemmin puolin. Koko vuotta 2008 edeltävän ajan arvo oli kymmenen ja 15 euron välillä.

UPM:n osake puolestaan on pysytellyt kymmenen euron pinnassa pari kuukautta. Lamojen välissä kurssi oli 15 ja 20 euron välillä.

Yhtiöt parantaneet kuntoa

Hinta voi olla edullinen, mutta osakkeiden ostoa harkitsevan tulisi tietää, voiko osakkeen arvon odottaa lähtevän nousuun.

Pellervon taloustutkimuksen (PTT) **Paula Hornen** mukaan pörssikurssit eivät täysin kuvaa yritysten tilaa.

”Yrityksissä on tehty uudistuksia ja niiden kunto on parantunut. Ne ovat investoineet ulkomaille ja pyrkineet laajentamaan tuotantopohjaa”, tutkimusjohtaja Horne sanoo.

Stora Enson strategiana on investoida ulkomaille. Se rakentaa kartonkikoneen Puolaan ja on osakkaana sellutehtaassa Uruguayssa. 20. maaliskuuta Stora Enso ilmoitti rakentavansa pakkauskartonki- ja sellutehtaan Kiinaan.

Pörssissä uutinen ei aiheuttanut ostoryntäystä eikä vaikuttanut juurikaan osakkeen arvoon, mutta luottoluokittajilta tuli ristiriitaisia viestejä.

Moody’s arvioi investoinnin olevan riskialtis. 1,6 miljardin investointi lisää velkataakkaa, mutta ei tuo vastaavasti lisää kassavirtaa. Moody’s kuitenkin arvioi yhtiön säilyvän vakaana. Standard & Poor’s puolestaan luottaa investointiin. Sekin piti luokituksen ennallaan ja arvioi Stora Enson vakaaksi.

UPM puolestaan rakentaa biojalostamon Lappeenrannassa. Laitos nostaa teollisuuden sivuvirtojen jalostusarvoa, ei korvaa tuotantoa, Horne muistuttaa.

Uutinen ei nostanut merkittävästi osakkeen arvoa.

Näkymät alalla heikot

Metsäteollisuuden näkymät maailmanlaajuisesti eivät näytä kovin hyviltä, arvioi luottoluokittaja Moody’s viime viikolla.

Tuotannon kasvu kehittyvillä markkinoilla vaikeuttaa eurooppalaisten yritysten asemaa. Varsinkin Etelä-Amerikassa ja Kiinassa investoidaan uusiin koneisiin. Lisäkapasiteetin odotetaan laskevan tuotteiden hintoja.

Hornen mukaan metsäteollisuutta kannattaakin katsoa kokonaisuutena.

”Metsäteollisuuden toimialan trendi kertoo paljon, sillä osakkeet ovat reagoineet epävarmoihin aikoihin Euroopassa.”

Yhteys suhdanteisiin näkyy hyvin oheisista taulukoista. Stora Enson ja UPM:n käyrät ovat lähes identtisiä. Tosin osakkeen arvot ovat erilaiset.

Talouslehti Arvopaperi arvioi viime viikolla metsäyhtiöiden osakkeet edullisiksi. Lehden mukaan Stora Enson osakkeen arvostus on tällä hetkellä 35 prosenttia kymmenen vuoden keskiarvoa alempana ja UPM:n 17 prosenttia.

Se tarkoittaa, että odotukset yritysten tuloksesta eivät ole kovin suuret.

Kolmen viime vuoden aikana huonoimmin pörssissä on pärjännyt Nokia, kertoo Talouselämä. Nokian kurssi on tällä hetkellä 54 prosenttia kolmen vuoden takaista alempana. Kahden vuoden takaisesta yritys on jäljessä 35 prosenttia ja puolen vuoden 13 prosenttia.

AIMO VAINIO

M-realin (B) pörssikurssi 2000–12

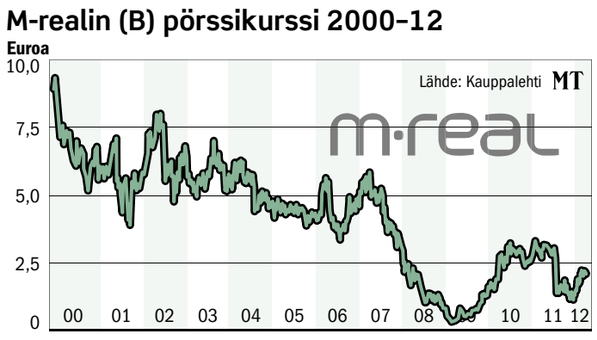

Stora Enson (R) pörssikurssi 2000–12

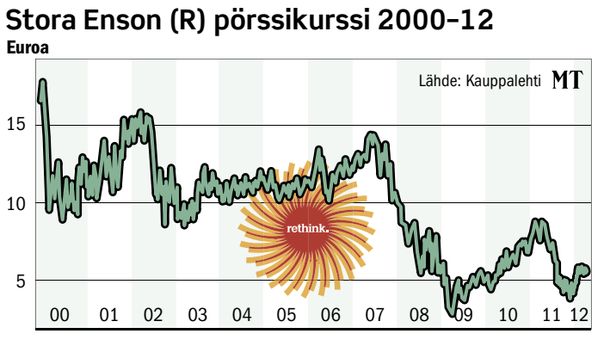

UPM:n pörssikurssi 2000–12

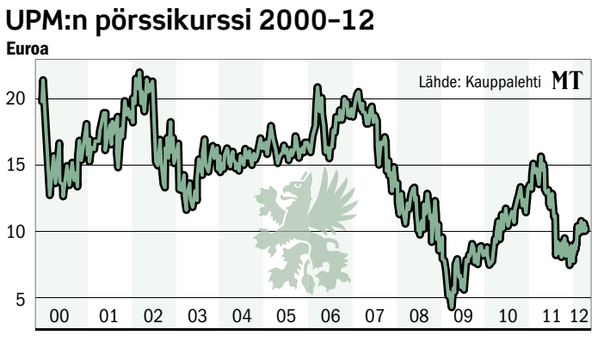

PÄIVÄN KYSYMYS

Leena Mäntysaari esittelee Urjalan 4H-yhdistyksen varainhankintaa varten valmistettua risupupua.

Mitä syntyy risuista pääsiäiseksi?

Mitä kivaa olette askarrelleet pääsiäiseksi, toiminnanjohtaja Leena Mäntysaari Urjalan 4H-yhdistyksestä?

Meillä on myynnissä koivurisuista valmistettuja risupupuja ja -puita. Nämä säilyvät vuosikausia, ja koristeita vaihtamalla esimerkiksi risupuun voi koristaa aina kulloisenkin kauden mukaisesti.

Mistä työt on valmistettu?

Nämä työt ovat työntekijämme Anne Liskin valmistamia. Kaikki muut aineet paitsi rusettinauha ovat luonnonmateriaaleja.

Mistä risut on hankittu?

Meidän omasta metsästämme. Tapaninpäivän myrskyn jäljiltä riittää risuja. Siitä se idea itse asiassa lähtikin.

Että mitä näistä risuista voisi valmistaa. Risutuotteiden myynnistä saatu tuotto menee yhdistyksen varainkeruuseen nuorisotyöhön.

STINA HAASO

PTT:N TALOUSTUTKA

Velallisen autuus on sijoittajalle haaste

Vielä vuosi sitten korkojen odotettiin nousevan tasaista vauhtia, koska Euroopan keskuspankki reagoi hintojen nousuun nostamalla ohjauskorkoaan kahdesti. Tuolloin ei myöskään kokonaisuudessaan ymmärretty euroalueen ongelmien laajuutta.

Euroalueen velkakriisin jatkuessa ja inflaation hidastuessa EKP laski ohjauskorkoaan viime vuoden lopussa kahdesti tasan yhteen prosenttiin. Silloin myös usean asuntovelallisen viitekorkoina käyttämät lyhyet korot kääntyivät uudelleen laskuun.

Myös hyvän luottoluokituksen säilyttäneiden maiden valtionlainojen tuotot eli pitkät korot laskivat poikkeuksellisen matalalle tasolle.

Velallisen kannalta matala korkotaso ja varsin korkealla pysyttelevä inflaatio ovat hyvä asia, koska niiden erotuksena reaalikorko on negatiivinen. Mutta joillekin negatiivinen reaalikorko ei ole hyvästä.

Suomalaisilla eläkeyhtiöillä on vastuullaan nykyisten ja tulevien eläkkeiden rahoitus. Vaikka suurin osa eläkemaksuista katetaankin suoraan työeläkemaksuilla, eläkejärjestelmän kestävyyden kannalta on olennaista, että rahastoiduille pääomille saadaan myös tuottoa.

Eläkeyhtiöiden tavoitteena on saada keskimäärin 3,5 prosentin reaalinen vuosituotto sijoituksilleen. Tähän asti tavoite on saavutettu.

Tavoitteeseen pääseminen kuitenkin vaikeutuu velkakriisin jatkumisen myötä, koska osa sijoituksista on oltava vähäriskisissä valtionlainoissa. Näiden negatiivinen reaalikorko pudottaa sijoitusten reaalista tuottoa, jolloin tulevina vuosina tuottoa on saatava reilusti yli tavoitteen.

Alkuvuoden aikana tätä ongelmaa on paikannut osakekurssien nousu. Pitkäjänteisessä toiminnassa yhden vuosineljänneksen tulos ei kuitenkaan auta, jos edessä on useita velkakriisin sävyttämiä vuosia.

Vaikka eläkeyhtiöiden sijoitusympäristö on lähivuosina haasteellinen, institutionaalista sijoittajaa kurjempi tilanne on piensijoittajalla. Haasteellisen ympäristön lisäksi piensijoittajaa kurittavat pankin perimät palkkiot ja hallinnointimaksut, joita institutionaalisilla sijoittajilla ei niiden suuruutensa vuoksi ole.

Suomalaiset kotitaloudet ovat osana kansainvälisiä pääomamarkkinoita vähintäänkin epäsuorasti eläkeyhtiöiden sijoitusten kautta, mutta omaa aktiivisuutta olisi syytä lisätä. Tähän kannustaa myös äskettäin ilmestynyt pääomamarkkinoiden kehittämisraportti. Siinä kotitalouksia kannustettiin osakemarkkinoille ehdottamalla verovapaita osinkoja 2500 euroon asti.

Ottaen huomioon Suomessa toimivien kivijalkapankkien kustannukset osakesijoittamisesta, ei kotitalouksilla ole kannustimia siirtyä kansankapitalismiin. Jos kulurakenteisiin ei saada uusia avauksia, suomalaiset pysyvät yksipuolisesti asuntokansana. Toisaalta tässä talouden tilanteessahan se onkin oiva valinta.

SAMI PAKARINEN
on PTT:n ekonomisti.
sami.pakarinen@ptt.fi

Ekonomistit: Suomen vastuut voivat kasvaa

Suomen tietotoimiston haastattelemat ekonomistit pitävät mahdollisena, että Suomen todelliset vastuut ja riskit voivat kasvaa euromaiden perjantaisen päätöksen vuoksi. Euroalueen kriisirahastoja eli palomuuria kasvatettiin 500:sta 700 miljardiin euroon.

Suomen vastuu voisi kasvaa, jos jokin euromaa tarvitsisi isoa pelastuspakettia ennen kuin pysyvä kriisirahasto on kasvatettu täyteen mittaansa.

”Tällä hetkellä tarvetta ei ole näkyvissä, mutta esimerkiksi Espanjan ja Portugalin kohdalla se ei näytä mahdottomaltakaan”, Sampo Pankin pääekonomisti **Pasi Kuoppamäki** arvioi.

Ongelmaksi voisi muodostua myös se, että jos esimerkiksi Italia tai Espanja tarvitsisi tukipakettia, maa ei pystyisikään pääomittamaan pysyvää rahastoa kuten on suunniteltu.

Jutta Urpilainen vakuuttaa, etteivät viimeviikoiset päätökset kasvata Suomen vastuita kriisirahastoissa.

Toisaalta asiantuntijat ovat epäilleet laajasti, riittääkö nyt sovittu noin 700 miljardin euron palomuuri, jos tämän kokoluokan maa tarvitsee apua.

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd) toisti lauantaina, että Suomen kriisirahastoihin tekemät periaatesitoumukset eivät näillä päätöksillä kasva. Suomi sijoittaa pysyvään rahastoon 12,6 miljardia, eikä se muutu lainoitustarpeiden mukaan.

”Sillä, että nyt väliaikaisesti palomuuri kasvatettiin 700 miljardiin ja sitä kautta pysyvästä rahastosta pystytään enemmän antamaan ulos, ei ole Suomen teoreettisiin vastuisiin vaikutusta”, Urpilainen korosti.

Teoreettisilla vastuilla tarkoitetaan sitä, minkä verran Suomi on enintään luvannut sijoittaa, lainata tai taata. Todellisia vastuita tulee jo myönnetyistä lainoista.

Opposition puolella muun muassa keskustan **Mauri Pekkarinen** on esittänyt omia laskelmiaan, joiden mukaan Suomen vastuut olisivat jo kasvamassa.

MT–STT

TALOUDESTA LYHYESTI

Autovero nousi useimmilla malleilla

Eilen voimaan astunut autoveron muutos nostaa useimpien automallien hintaa.

Uusien sääntöjen mukaan vero nousee päästöjen suhteessa kaikilla henkilö- ja pakettiautomalleilla, joiden yhdistetyn kulutuksen päästöt ovat yli 110 grammaa kilometriltä. Rajan alle jää tällä haavaa noin viisi prosenttia Suomessa myydyistä autoista. Keskimääräisen uuden henkilöauton vero kiristyy noin 650 euroa.

Autokauppa vilkastui tuntuvasti ennen veromuutosta.

Asuntojen hinnat laskussa

Asuntojen hinnat ovat kääntyneet jälleen laskuun tammikuun väliaikaisen nousun jälkeen. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vanhojen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat painuivat helmikuussa 0,4 prosenttia tammikuuhun verrattuna.

Asuntomarkkinat kääntyivät laskuun viime kesänä, minkä jälkeen hinnat ovat nousseet vain tammikuussa.

Fortum myi pienvesivoimalat

Fortum myy 14 pienvesivoimalaitostaan Lounais-Suomesta ja Koillismaalta Koskienergia Oy:lle. Kaupan myötä Fortumin pienvesivoimaloiden myynnit Suomessa on saatu päätökseen. Yhtiö kirjaa kaupoista yhteensä noin 45 miljoonan euron tulosvaikutukset.

Vastedes Fortumin toiminta keskittyy Suomessa Vuoksen ja Oulujoen voimalaitoksiin ja osuuteen Kemijoki Oy:stä. Nyt solmitun kaupan jälkeen Fortumilla on Suomessa noin 1500 megawattia vesivoimakapasiteettia. Pohjoismaissa yhtiöllä on vesivoimaa lähes 4 700 megawattia. Fortumin sähköntuotannosta noin kolmannes tuotetaan päästöttömällä vesivoimalla.

Lisäbudjetista viisi miljoonaa metsänhoitoon

Hallitus esittää viiden miljoonan euron määrärahaa metsänhoitoon. Kyse on lisäbudjettiin liittyvästä elvytys- ja työllisyyspaketista.

Vuoden ensimmäisen lisäbudjetin metsämääräraha on tarkoitus käyttää taimikon hoitoon ja nuoren metsän kunnostukseen. Työmääräksi muutettuna tavoite on 22 000 hehtaaria.

Siitä pitäisi riittää vuodeksi tekemistä 300 henkilölle.

Myös Metsähallitukselle ehdotetaan ympäristöministeriön hallinnonalalta 2 miljoonan euron lisäystä nuorten työllistämiseen. Sillä rahalla työllistetään 150 nuorta osaksi vuotta erilaisiin luonnonhoitohankkeisiin ja luontokeskusten asiakaspalveluihin.

Seuraavaksi lisäbudjetti etenee eduskunnan hyväksyttäväksi.

MT

UUTISTAUSTA

Surujen silta

Suvussani ei Viron poliittista historiaa juuri tunneta. Silti virolaisten tarinan muistavat kaikki. Kun se ensi kerran kerrottiin, paikalla olivat kertojan lisäksi tuolloin 14-vuotias poikani ja minä.

Elettiin Viron uuden itsenäisyyden ankeita alkuvuosia. Olimme autolla matkalla Tallinnasta maaseudulle. Ystäväni ajoi. Maisema oli tasaisen harmaa. Yhtäkkiä ystäväni aloitti synkän yksinpuhelun. Ihmettelin sitä, sillä minulle ei tarinassa ollut uutta.

”Vuonna 1939 Viro oli vauraampi maa kuin Suomi, kansainvälisempi ja sivistyneempikin”, ystäväni saneli.

”Tuli syksy ja tulivat kutsut Moskovan neuvotteluihin. Me taivuimme ensimmäisenä, sitten Latvia ja Liettua. Sitten tuli Suomen vuoro, se ei taipunut.”

”Alkoi sota – ja meillä oltiin niin tyytyväisiä. Taipumattomat suomalaiset tuhottaisiin omaa uppiniskaisuuttaan, kun taas me virolaiset, viisaasti Neuvostoliiton vaatimuksiin taipuneina, saisimme säilyttää rauhan ja vapauden.”

Meiltä meni enemmän

”Teiltä meni miehiä, nuoria miehiä parhaassa iässä, kymmeniä tuhansia. Syttyi jatkosota ja miehiä meni vielä toinen mokoma. Meille tuli miehitys ja alkoivat kyyditykset. Meitä oli vähemmän, mutta meiltä meni vielä enemmän – miehiä ja naisia, lapsia ja vanhuksia, läpi koko yhteiskunnan.”

”Te selvisitte sodasta maata ja miehiä menettäneenä, mutta vapaina ja itsenäisinä. Meillä miehitys jatkui 50 vuotta. Ja nyt menee ainakin sata vuotta, ennen kuin me jälleen olemme samalla tasolla kuin Suomi.”

”Minä olen miettinyt, ymmärtävätkö nuoret siellä Suomessa enää, mitä ne rintamalla olleet, nyt jo vanhat miehet oikein tekivät teidän puolestanne.”

Yksinpuhelu päättyi ja autoon laskeutui syvä hiljaisuus. Vasta hotelliin palattuamme poikani totesi lyhyesti: ”Isä, kyllä minä ymmärsin.”

Sen jälkeen olen kertonut tarinan jokaisessa tilaisuudessa, jossa hautaan on saateltu niitä suvun miehiä ja naisia, jotka olivat siellä silloin.

Saman tarinan, joskin monivivahteisemmin, kertoo **Imbi Paju** uudessa kirjassaan Suomenlahden sisaret. Hän kertoo sen uudelleen ja uudelleen. Kertojina toimivat hänen itsensä haastattelemat henkilöt, jotka ovat nuo ajat eläneet. Osan tarinoista hän lainaa muilta, unohtuneista päiväkirjoista, vähän luetuista muistelmista.

Suomen silta

Paju on valinnut viisaasti. Jokaisen tarinan tarkoitus on etsiä vastausta pienten kansojen olemassaolon ja hengissä säilymisen arvoitukseen. Mitään suurta synteesiä ei synny, mutta jokainen tarina on kertomisen ja muistamisen arvoinen. Johtopäätökset vain on vedettävä jollain tarkemmin määrittelemättömällä subjektiivisella ja intuitiivisella tasolla.

Se lukijalle käy selväksi, että Kalevipoegin romanttinen, tammen laudoista Suomenlahden yli rakennettu Suomen silta, josta **Lydia Koidula** sittemmin kauniisti runoili, on monin kyynelin kasteltu surujen silta.

Paju ei tee historiantutkimusta. Silti hän kiukuttelee totiselle historiantutkijalle **Martti Turtolalle**, koska tämä on julkaissut epämukavia asioita presidentti **Konstantin Pätsistä** ja kenraali **Johan Laidonerista**.

Miksi kiukutella? En minäkään pitänyt, kun vasta pari vuotta sitten minulle kerrottiin, että Lapissa toimi sodan aikana Einsatzkommando Finnland ja että saksalaisilla oli Sallassa tuhoamisleiri. Sinne Suomen sodanjohto lähetti joukkojemme vangeiksi joutuneita, Saksan kannalta mielenkiintoisia venäläisiä politrukkeja, myös juutalaisia. Sallassa heidät kuulusteltiin ja ammuttiin. Mieluummin olisin edelleen uskonut professori **Mauno Jokipiin** raamatullista vakuutusta: Lapissa sota oli niin puhdasta kuin sota vain voi olla.

Kauan sitten, toisessa yhteydessä vanha viisas opasti minua: Todella tärkeitä asioita maailmassa on vain vähän – ja ne kaikki ovat suhteellisen yksinkertaisia. Tärkeistä asioista tärkein on muisti. Se pitää meidät ihmisinä. Kadonneen ajan muistojen palauttajana Imbi Paju tekee meille, suomalaisille ja virolaisille, suuren palveluksen.

JARMO MÄKELÄ
on Yleisradion ulkomaantoimittaja.